

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :

100898

167(G)

(March, 2019)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 47 પ્રશ્નો છે.
- 2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
- 3) પ્રશ્નની સૂચના પ્રમાણે જવાબ લખવા.
- 4) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવા.

વિભાગ - A

નીચે આપેલા 1 થી 10 સુધીના હેતુલક્ષી પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી લખો. દરેકનો 1 ગુણ છે.

[10]

- 1) પાક સુધારણામાં કઈ પદ્ધતિ જૂની ગણાય છે ?
(A) સંકરણ (B) વરણી
(C) નવોદગમન (D) કૃત્તક
- 2) અનાજ સંગ્રહ માટે કઈ દવા વપરાય છે ?
(A) સેલ્ફોસ (B) રોગર
(C) ડી. ડી. ટી. (D) થાયોડાન
- 3) વરિયાળી માં કયું તત્વ રહેલું છે ?
(A) ક્યુબીનોલ (B) નાઈટ્રીકરણ
(C) એનિથ્રોલ (D) કોરીએન્ડીનોલ

- 4) કુદરતી રીતે જીવીત છોડમાંથી ઉત્પાદન મેળવવું તેને કયા પ્રકારની વરણી કહે છે ?
- (A) કૃત્રિમ (B) સમૂહ
(C) કૃત્તક (D) નૈસર્ગિક
- 5) દિવેલાનું અલંગીકરણ અંતર જણાવો.
- (A) 150 મી. (B) 100 મી.
(C) 200 મી. (D) 250 મી.
- 6) કપાસ નિયંત્રણ ધારો કઈ સાલમાં અમલમાં આવ્યો ?
- (A) ઈ.સ. 1935 (B) ઈ.સ. 1999
(C) ઈ.સ. 1950 (D) ઈ.સ. 1925
- 7) સંગ્રહેલા અનાજમાં કઈ જીવાત જોવા મળે છે ?
- (A) ધનેરા (B) અનાજનું ફૂંદું
(C) કઠોળનાભૂગા (D) તીડ
- 8) સંકરણમાં પગથિયા કેટલાં છે ?
- (A) 6 (B) 4
(C) 8 (D) 12
- 9) ઉંદર નિયંત્રણ માટે કઈ દવા વપરાય છે ?
- (A) ઝીંક ફોસ્ફાઇડ (B) રોગર
(C) બી. એચ. સી. (D) ડી. ડી. ટી.
- 10) અજમાનો છારો કયા રોગ પ્રેરકથી થાય છે ?
- (A) જીવાણુ (B) ફૂંગ
(C) બેક્ટેરિયા (D) વાઈરસ

વિભાગ - B

■ નીચેના 11 થી 20 સુધીના અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો છે. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.

[10]

- 11) પાકસુધારણાનો મુખ્ય હેતુ શો છે ?
- 12) 2.4 D નું આખું નામ જણાવો.
- 13) સંકરણનું પહેલું પગથિયું શું સૂચવે છે ?
- 14) ભારતમાં અત્યાર સુધી ઉંદરની કેટલી જાતો ઓળખાય છે ?
- 15) વટાણાનું ઉદભવ સ્થાન જણાવો.
- 16) સંકર - 6 કપાસની નર-માદાના નામ જણાવો.
- 17) ઘઉંના પાકમાં કયું નિંદામણ થાય છે ?
- 18) રાઈમાં કેટલા ટકા તેલનું પ્રમાણ છે ?
- 19) અનાજ સંગ્રહના સાધનોનાં નામ લખો.
- 20) મકાઈ ગંગા - 2 સુધારેલી જાત ક્યારે બહાર પાડવામાં આવેલી છે ?

વિભાગ - C

■ નીચેના 21 થી 31 સુધીના ટૂંકા પ્રશ્નો છે. દરેકના 2 ગુણ છે.

[22]

- 21) પાક સુધારણાની અદ્યતન પધ્ધતિ કઈ છે ? તેનો મુખ્ય હેતુ શો છે ?
- 22) નવોદગમન એટલે શું ?
- 23) શેરડીની પરિપક્વતાનાં મુદ્દા જણાવો.

અથવા

કૃત્તકવરણી કયા કયા પાકોમાં કરવામાં આવે છે ?

- 24) ઈમેશક્યુંલેશન એટલે શું ?
- 25) બટાટાના પાકમાં બંગડીના રોગનું નિયંત્રણ જણાવો.
- 26) બાજરી બીજ ઉત્પાદનમાં નર-માદાનું બિયારણ કેટલું રાખવું ?

અથવા

દિવેલા - 3 માટે કઈ નર-માદા જાતની ભલામણ કરેલ છે ?

- 27) બીજ સંગ્રહની પધ્ધતિઓ જણાવો.
- 28) અનાજમાં કિટકોનો ઉપદ્રવ અટકાવવાની યાંત્રિક પધ્ધતિ સમજાવો.
- 29) મેથીના આયુર્વેદિક દષ્ટિએ ફાયદા જણાવો.

અથવા

ધાણાના આયુર્વેદિક દષ્ટિએ ફાયદા જણાવો.

- 30) સંગ્રહેલા અનાજમાં પડતી જીવાતો જણાવો.
- 31) અનાજને કોઠારમાં ભરતાં પહેલાં સૂર્યના તાપમાં શા માટે તપાવવામાં આવે છે ?

વિભાગ - D

■ નીચેના 32 થી 42 સુધી લઘુ પ્રશ્નો છે. દરેક પ્રશ્નનાં 3 ગુણ છે.

[33]

- 32) નવોદ્ગમન સંવર્ધનનું મહત્વ સમજાવો.
- 33) સંકર બીજ દર વર્ષે નવું તૈયાર કરવું પડે છે - સમજાવો.
- 34) બીજ સુધારણાની પરંપરાગત પદ્ધતિ અને બીજ સુધારણાની આધુનિક પદ્ધતિ વચ્ચેનો ભેદ સમજાવો.

અથવા

ઘૂમીકરણ માટે વપરાતી દવાની ખાસિયતો જણાવો.

- 35) કપાસના સંકરણ વખતે રાખવાની કાળજી લખો.
- 36) મેથીમાં આહારનું સ્થાન જણાવો.
- 37) બીજને દવાનો પટ આપતી વખતે કયા કયા મુદ્દા ધ્યાનમાં રાખવા ?

અથવા

સંગ્રહ કરેલા અનાજમાં ફિટકોનો ઉપદ્રવ અટકાવવાના ઉપાયો જણાવો.

- 38) ખાપરા બિટલ અને રાતાંસરસરિયાં વચ્ચેનો ભેદ લખો.
- 39) બટાટાના પાકમાં પાળા શા માટે ચડાવવામાં આવે છે ?
- 40) ઉંદરનું પરિસ્થિતિક નિયંત્રણ લખો.

અથવા

ઉંદરનાશક દવા ઝીંક ફોસ્ફાઇડ વાપરવામાં રાખવાની સાવચેતી લખો.

- 41) અનાજ સંગ્રહનાં સાધનો વિશે લખો.
- 42) અનાજના ફુદાની ઓળખ અને નુકશાનનો પ્રકાર લખો.

વિભાગ - E

- નીચેના 43 થી 47 સુધીના નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો છે. દરેક પ્રશ્નનાં 5 ગુણ છે.

[25]

43) સંકરણમાં નિયત થયેલાં વિધિક્રમ કે પગથિયાં જણાવો.

44) સંકરજોષની અસરો જણાવી સમજાવો.

અથવા

સંકર - 4 કપાસ બીજ ઉત્પાદન પ્રક્રિયા સમજાવો.

45) શેરડીના બીજની પસંદગી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાના મુદ્દા જણાવો.

46) અનાજ સંગ્રહ માટેના સાધનોની પસંદગી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાના મુદ્દા લખો.

અથવા

સંગ્રહેલા અનાજના કિટકો લોટનું ફુંદુ, આંધળાં જીવડાં, રાતાંસરસરિયાં આ ત્રણે કિટકોની ઓળખ અને નુકશાનનો પ્રકાર લખો.

47) બીજ સુધારણાના હેતુઓ જણાવો.

